

BoonBerichten

Mededelingen en berichten van het Louis Paul Boon Genootschap
Verschijnen naar hartelust – Nummer 24, september 2005

LEDENBIJeenKOMST

BOON IN GENT

ZATERDAG 1 OKTOBER 2005

Boon heeft, vooral om beroepsmatige redenen, een belangrijk deel van zijn arbeidzaam leven in Gent gesleten. Aan dit aspect is deze dag gewijd. We nodigen u uit één dag in zijn voetsporen te treden en te genieten van de sfeer, de stad en zijn werk.

Het genootschap organiseert deze dag samen met het Willemsfonds, het instituut voor sociale geschiedenis AMSAB, het Vermeylenfonds en Honest Arts Movement (HAM).

11.00 u. Aanvang in het Lakenmetershuis aan de Vrijdagmarkt 24-25, de bijzonder mooie locatie van het Willemsfonds in Gent. De zaal gaat open om 10 uur en er is koffie met koek ter ontvangst. De opening vindt er plaats met de voorstelling van het programma. Aansluitend wandelen we via de binnenstad en de Vlaanderenstraat naar het beeld van Anseele (u weet wel: Edward Anseele, *Voor het volk geofferd*, in 1957 door Boontje bewerkt en opnieuw uitgegeven door De Vlam in Gent).

12.00 u. Bezoek aan het Feestlokaal Vooruit met een bezichtiging van dit mooie en historisch rijke gebouw, waarin zijn opgenomen de voormalige redactielokalen van het dagblad Vooruit en waar terzijde café 't Keetje ligt waar Boon geregeld een koffietje nam.

13.00 u. Lunch met een optreden van Walter De Buck

14.15 u. Getuigenissen van Boon in Gent. Met 'Polleke Pluym', Willie Verheghe, Freek Neirinck, Cé Van der Poel en Bob Van de Voorde.

15.30 u. Terug in het Lakenmetershuis. De 3e Isengrimus, de prijs van het genootschap zal dan worden overhandigd aan de laureaat 2005: Bert Vanheste. Met medewerking van de jury en de laureaat zelve.

16.00 u. Korte voorstelling van de deelnemende organisaties. Aansluitend *Meester Piet Van Eeckhaut* met een pleidooi pro Louis Paul Boon en Gent.

16.30 Gezellig samenzijn met een drankje en een knabbel.

AANMELDEN IS NODIG i.v.m. goede verzorging. Bij de secretariaten (zie colofon). **VÓÓR 20 SEPTEMBER!**

De kosten van de lunch bedragen ongeveer € 10, te voldoen ter plaatse bij de inschrijving.

BOONS VERZAMELD WERK

De Arbeiderspers heeft, zoals u wellicht her en der hebt gelezen, de uitgave van het verzameld werk van Boon aangekondigd. De uitgave start tijdens de Boekenbeurs in Antwerpen op 11 november. De uitgever heeft in het prospectus aangekondigd dat er een aanzienlijke korting gegeven wordt bij vóórintekening.

Het bestuur van het genootschap is in overleg met AP om voor de leden een nog aanzienlijkere korting te bedingen.

Als u van plan bent in te tekenen op de volledige reeks van 24 boeken (en wie zou dat niet willen?), wacht dan even het resultaat van het overleg af. We hopen binnenkort daarover mededeling te kunnen doen in dit blad.

16^E BOONLEZING – 26 NOVEMBER

Kunstencentrum Netwerk in Aalst organiseerde tot en met 2003 15 x de Boonlezing met meer of minder succes en met medewerking van het bestuur van het genootschap. Netwerk vindt deze lezingen niet meer in haar profiel passen en stopte vorig jaar. Het bestuur wil deze jaarlijkse lezing als een belangrijk evenement voor het werk van Boon voortzetten. Daarom zal de lezing met ingang van 2005 door het genootschap overgenomen worden. Op 26 november zal in het Stedelijk Museum in Aalst Albert Bontridder de 16e lezing houden. Nadere informatie volgt.

VOLKSOPERA VERGETEN STRAAT

De volksopera *Vergeten Straat*, door het Brecht-Eislerkoor en Omroepkoor Hasselt, die op 1 november 2004 zijn wereldpremière kende tijdens de viering van het 25-jarig bestaan van het genootschap, wordt nog 2 x uitgevoerd.

Op 9 oktober om 15 u in Genk in de Winterslag mijnlocatie en op 15 oktober om 20 u in Antwerpen, Cultureel Centrum Berchem. Tickets respectievelijk 089-653843 en 03-2260281. Meer informatie: pweb@pandora.be

WAAR BOON ZOAL TER SPRAKE KWAM – OUD & NIEUW UIT BLADEN EN BOEKEN

ZEEBERG

Vanwege de constructie van de nieuwe Zeebergbrug in Aalst, die eind april geopend werd, moest de voormalige

brouwerij Zeeberg tegen de grond. Aldus een artikel van Sara Sloover in De Morgen van 29 april. Zeeberg was onder andere de plaats waar Boon in de dertiger jaren werkte en die in zijn werk een plaats gevonden heeft. Ook de afbreker bouwt op, zo blijkt ook nu, maar een literair reservaat in de vrieskelders ging definitief verloren.

GEBUNDELDE INTERVIEWS

Op 2 juni stonden in zowel De Standaard als Boek en Brief korte artikelen over de verschijning van de gebundelde interviews over vele jaren van Piet Piryns: *Praten als ambacht*. Een interview met Boon, samen met Hugo Claus gedaan, is in de bundel opgenomen. Uitgegeven bij Meulenhoff.

ALBERT BONTRIDDER

Op 11 mei wordt in zowel De Standaard als De Morgen geschreven over de opening van een tentoonstelling gewijd aan de architect en dichter Albert Bontridder in Brussel-Elsene. Boon was een bewonderaar van Bontridders poëzie die hij, aldus Eric Rinckhorst in De Morgen, aanvankelijk hoger schatte dan Claus. Bontridder was architect van huizen voor meerdere literaire vrienden en ook van Boons huis Isengrimus in Erembodegem. Bontridder wilde de dichtelijke vrijheid in de lijnen van de architectuur tot uitdrukking brengen, schrijft Geert van der Speeten in De Standaard. Bontridder: "De rechte hoek van het modernisme sluit de poëzie uit." Op 26 november houdt Bontridder de 16e Boonlezing in Aalst.

VLAAMSE BIBLIOTHEEK

In *Ons Erfdeel* van februari 2005 gaat Bart Vervaeck in een uitvoerig artikel in op de in de afgelopen jaren in 37 delen verschenen *Vlaamse Bibliotheek* bij Houtekiet. Vervaeck heeft het er maar moeilijk mee: van de 37 auteurs had zijns inziens méér dan de helft nooit vertegenwoordigd mogen zijn en van degenen die wel lezenswaardige modernisten waren, werd in meerdere gevallen niet een kenmerkende klassieker gebracht, maar werk van mindere rang. Zo ook oordeelt hij over het opnemen van *Blauwbaardje in wonderland* van Boon in deze wel eens de literaire canon voor Vlaanderen genoemde serie. Alweer een canon. Het is hier al eerder gesteld: iedereen zijn eigen canon! We zijn op de goeie weg.

LITERAIRE MUSEA

Nummer 2, 2005 van OKV – Openbaar Kunstbezit Vlaanderen is gewijd aan literaire musea. Blz. 8 t/m 12 gaat over de Boonzaal in het Stedelijk Museum in Aalst, waar Boon terug is van waaruit hij ooit zijn grafische carrière is begonnen. De academie voor sierschilderen, waar hij was ingeschreven, was eertijds in het complex Oud Hospitaal, het huidige Stedelijk Museum, gevestigd. Het artikel geeft een summiere schets van Boons leven en hoogtepunten uit zijn literaire werk.

BOON OP SCHOOL

In De Streekkrant van 9 juni een klein artikel over het GeoArt-project '*Een boontje voor de kunst*' van de Erembodegemse lagere school Louis Paul Boon. Leerlingen lieten zich door Pieter Daens inspireren tot een 'boontjes-fabriek' waarin kinderen op kunstzinnige wijze verbinding legden met sociale en culturele problematiek. En dat is precies wat GeoArt beoogt.

MADE IN BELGIUM

In Passe-partout nr. 23 wordt aandacht geschonken aan de tentoonstelling '*Made in Belgium*' die handelt over de uitbreiding van de Vlaamse literatuur, gerelateerd aan de grafische expressie. Op de tentoonstelling zijn ook originele handschriften van Boon te zien (zoek www.expo-madeinbelgium.be).

PIETER DAENS

De Standaard heeft een serie '*Het boek is beter dan de film*'. Op 11 augustus ging het over het boek *Pieter Daens* en de film *Daens*, over schrijver Boon en regisseur Coninx, een artikel van de hand van Marc Reynebeau. Het is de vraag of geconcludeerd kan worden dat Reynebeau het boek beter vond, want hij ontdekt wel heel erg weinig dramatische spankracht in het boek ten opzichte van de rolprent. Nu is dat ook niet moeilijk voor een film waar veel van het boek is uit weggelaten en waar veel aan wordt toegevoegd waarover Boon zich zou verwonderen.

MENEERKE BOIN

In De Morgen en Het Volk van 2 juni wordt geschreven over de Canvas-uitzending over het *Dagboek van 'Meneerke Boin'*. Schrijvers als Paul de Wispelaere, Jeroen

Brouwers en Tom Lanoye gaven in dit programma commentaar op de gelezen fragmenten uit het dagboek.

GEVAARLIJKE BOEKEN

In *Zuurvrij* van juni 2005, het periodiek van het AMVC Letterenhuis te Antwerpen, staat een artikel van Diane 's Heeren en Jan Stuyck getiteld: *Gevaarlijke boeken in het Letterenhuis*, naar aanleiding van de opening van de gelijknamige permanente tentoonstelling in hetzelfde Letterenhuis. In het artikel wordt niet alleen beschreven hoe de kerkelijke censuur middels het Literatuurrepertorium op de Vlaamse literatuur werd losgelaten, maar ook hoe onder invloed van de Duitse bezetting zwarte recensenten een heel specifiek systeem voor de geestelijke volksgezondheid nastreefden. Het was ongemeen drastischer dan de broodrovers van de kerk: uitroeiing werd in het vooruitzicht gesteld voor ongezonde en ongeneeslijke typen als Boon en het boek *Abel Gholaerts*, dat in 1944 verscheen kon geen andere bestemming vinden dan de brandstapel, aldus Jeanne de Bruyn in een recensie tijdens het laatste oorlogsjaar. De tentoonstelling over gevaarlijke boeken geeft een interessant overzicht van de morele en politieke preoccupaties in Vlaanderen. En *Zuurvrij* is een lekker lezend halfjaarblad over het archief van de Vlaamse letteren.

REMY VAN DE KERCKHOVE

Zo is er in hetzelfde *Zuurvrij* een artikel van Marc Somers: *Remy C. van de Kerckhove, dichter en voetballer*. Weer eens een andere combinatie dan steeds weer de dichtende fietsrenner. Het artikel beschrijft onder meer hoe Boon na van de Kerckhovens dood in 1958 zich ingespannen heeft om met de weduwe van Remy bij Uitgeverij Heideland in Hasselt een bloemlezing te realiseren. Die kwam er in 1964. Van de Kerckhove was een vriend van Boon en Boon had veel waardering voor Remy's werk. De briefwisseling tussen van de Kerckhovens weduwe en Boon bevindt zich sinds kort in het AMVC.

HET DRINKEND HERT

Bij *Het Andere Boek* tijdens de Cultuurmarkt op 28 augustus (het Boon Genootschap stond daar trots en fier tezamen met alleen Walschap) in Antwerpen nog net het laatste exemplaar weggegrist van Robbe De Hert *Het drinkend*

hert in het nauw. Leuven, 2003 bij Uitgeverij Van Halewijck. Op de bladzijden 53 t/m 69 gaat het over *Boon en ik* en over de film *Daens*. De Hert schildert zijn kennismaking met Boon als scholier: een tumultueus begin in het katholiek technisch onderwijs. Van *Puk en Muk* ineens over naar Boon en Hermans. Als technicus achter de schermen het tv-programma *Het is maar een woord*, leerde hij Boon persoonlijk leerde kennen en vroeg hem later mee te spelen in *Insane* (oorspronkelijke titel *De Mustang*). De censuur der jezuïten verijdelde een prominente plaats voor Boon in deze film. Het ingrijpen van de censuur kon voorkomen worden in zijn volgende film waarin Boon een hoofdrol speelde: *De Bom*. Nog weer later schreef Boon, samen met Fernand Auwera, voor De Hert het script voor *De Witte*. In 1968 ontstond de miserie rond het scenario van *De Geboorte*. Boons scenario was door De Hert uitgekozen, maar werd door de BRT meteen afgeschoten: het stuk zou een smet werpen op het opgepoetste verleden van België in 1944. In een volgend hoofdstuk beschrijft De Hert zijn persoonlijke drama over de vergeefse poging *Pieter Daens* te verfilmen en zijn nog steeds niet verwerkte woede over de torpedering van zijn voornemens door de Filmcommissie. Een interessant boek alweer, hoewel het drinkend hert soms ook een hijgend hert lijkt te zijn. Haast u, misschien vind u het ook nog bij de ramsj.

JO LANDHEER

Gert Selles, lid van ons genootschap, schreef een biografie over de Nederlandse dichteres Jo Landheer: *Ik wilde alleen de stilte toebehooren – Leven en werk van Jo Landheer – 1900-1986*, is de volledige titel, uitgegeven bij Slanor te Nijmegen. Alweer een dichter aan de vergetelheid ontruikt.

VERZAMELD WERK NOGMAALS

In verschillende kranten werd de verschijning van het verzameld werk van Boon aangekondigd al dan niet vergezeld van commentaar. Een greep: het Haarlems Dagblad (4 aug.), de Gazet van Antwerpen (27 juli), De Morgen (26 juli). De Standaard van 24 augustus wijdde er een omvangrijker stuk aan ter memorering van het tegelijk verschijnen van de verzamelde werken van drie hele groten: Boon, Hermans en Elsschot, allen eind dit jaar. En dan

is er nog het prospectus van De Arbeiderspers zelve, de uitgever. Boons werk zal een teksteditie worden, verzorgd door de experts van de universiteiten van Gent en Antwerpen. Dat is mooi, want er is al een prachtige aanzet gegeven in de afgelopen tien jaar door het Booncentrum. Het prospectus zegt er niets over maar Britt Kennis, de coördinator van de teksteditie van de Antwerpse universiteit, zegt in De Morgen dat ze hopen twee banden per jaar te redigeren. Dat betekent een looptijd van ongeveer twaalf jaar. Kris Humbeeck echter in De Standaard, kondigt aan dat in het jubeljaar 2012 (Boons honderdste geboortedag), de reeks moet uitmonden in de uitgave van *De Kapellekensbaan* en *Zomer te Ter-Muren* in één band. Zo'n uitspraak kan erop duiden dat het werk in iets meer dan zes jaar wordt bezorgd, dus vier banden per jaar. Het hangt dus een beetje van je levensverwachting af of je zult intekenen op de 24 delen. Want het prospectus kondigt ook aan dat de mogelijkheid bestaat tot vóórintekening met een aanzienlijke korting, hoewel er geen concrete informatie wordt gegeven over noch prijs, noch tijd of plaats. Ook op de website van AP is daarover geen informatie te vinden. Enige verwarring en onduidelijkheid over condities en uitlevering bestaat er dus wel. Maar wat niet is, kan komen. Vreugde dus over deze stap. Aanvankelijk dan. Want ernstige bedenkingen ontstaan als duidelijk wordt in welke vorm het werk zal verschijnen: garenloos gebrocheerd, in paperback dus. In het prospectus is geen gebonden uitgave voorzien. En, nog ernstiger bedenkingen, het verzameld werk zal niet compleet zijn. Er zal geselecteerd worden op met name het dag-aan-dag-werk, de journalistiek. Het gaat dus niet om Boons Verzameld Werk maar om een Keuze uit zijn Werk. Bij zo'n constatering dreigt de vreugde om te slaan in teleurstelling en weerwil. Humbeeck, directeur van het Booncentrum in Antwerpen, verdedigt in De Standaard dit beleid: "Het verzameld werk is geen monument voor de kast, maar een publicatie voor een breed publiek." (Gaat Humbeeck nu ook al over onze kasten?) Maar méér dan een standbeeld in Aalst moet het Verzameld Werk een monument voor Boon zijn. En dat wordt hem met deze onvolledige maar kennelijk ter compensatie fel gekleurde paperbacks onthouden. De man die in de Nederlandstalige literatuur de plaats inneemt naast Multatuli, moet het doen met een gelijmde rug en censuur. Dat vormt dan waarschijnlijk een offer om voor een breed publiek te publice-

ren. Hoe breed is eigenlijk een publiek bij een oplage van 2.500? En is een breed publiek alleen te bereiken met paperbacks met felgekleurde kaften? Het is onbegrijpelijk dat niet een deel van de oplage in gebonden vorm wordt aangeboden en aan het eind van het primaire werk een aantal aanvullende banden komen in beperktere oplage die het minder opmerkelijke maar niet minder wezenlijke van Boons oeuvre bijeen brengt. Zeker zijn er voldoende geïnteresseerden voor een volledige en monumentale uitgave. Het wordt rommelig rond Boon. De in 1994 gestarte tekstedities, mooie uitgaven, goed uit te bouwen tot het Verzameld Werk, zullen dus stoppen. De Boontjes bij Houtekiet zijn ook halverwege abrupt afgebroken en nu er even makkelijk wordt overgestapt op een andere vorm, ontstaat twijfel aan de woorden van Lex Jansen, directeur van AP, in De Standaard: "Je bent niet met een commercieel plan bezig, wel met een literair plan." Het hapsnapgedrag bij de uitgaven van Boon maken zulke woorden niet meteen geloofwaardig. Het bestuur heeft er bij De Arbeiderspers op aangedrongen een deel van de oplage in *monumentale* vorm uit te geven en na te gaan hoe Boons werk werkelijk volledig verzameld uitgegeven kan worden. Zodat hij nu eindelijk op een chique en glorieuze wijze zijn plaats kan innemen naast de monumenten van Multatuli, Hermans en Elsschot. **BOON VERDIENT DIT MONUMENT.** Bent u het daarmee eens / oneens? Reageer op mail@lpboon.net of bij de secretariaten (zie colofon).

Colofon

BoonBerichten

Bestuur:

André Dumont (voorzitter) Luc Geeroms (ondervoorzitter), Noud Cornelissen (ondervoorzitter), Freddy Van Hollebeke (penningmeester), Geert Goeman (lid)

Secretariaat België:

John Jacobs, Martelarenstraat 143, 1800 Peutie
02 2512291 – jpgjacobs@skynet.be

Secretariaat Nederland (tijdelijk):

J S Bachstraat 64, 3533 XD Utrecht
030 2966739 – mail@lpboon.net

Bankrekening België: 068-2004947-81 L.P.Boon Genootschap, Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst.

Bankrekening Nederland: giro 5685885 L.P.Boon Genootschap, Nijmegen